

Lovforslag nr. L 28. Fremsat den 9. oktober 1996 af socialministeren (Karen Jespersen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social bistand

(Regler om oprettelse, visitation og finansiering m.v.
af individuelt beskyttede enkeltpladser efter bistandslovens §§ 91-95)

§ 1

I lov om social bistand, jf. lovbekendtgørelse nr. 110 af 26. februar 1996, som ændret senest ved lov nr. 497 af 12. juni 1996, foretages følgende ændringer:

1. I § 91, stk. 1, indsættes som 3. pkt.:

»Amtsrådet skal herunder sørge for, at personer med en nedsat erhvervsevne, der får social pension, har mulighed for ansættelse i individuelt beskyttede enkeltpladser hos private og offentlige arbejdsgivere.«

2. I § 91 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at personer med en nedsat erhvervsevne, der ikke får social pension, og som ikke kan opnå eller fastholde beskæftigelse på normale vilkår på arbejdsmarkedet, har mulighed for ansættelse i individuelt beskyttede enkeltpladser hos private og offentlige arbejdsgivere. Mulighederne for revalidering til beskæftigelse på normale vilkår skal være udtømt, før der kan oprettes en individuelt beskyttet enkeltplads.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

3. I § 91, stk. 3, der bliver stk. 4, udgår: »m.v.«, og efter stk. 3 indsættes som nyt stykke:

»Stk. 5. Amtsrådet og kommunalbestyrelsen kan oprette individuelt beskyttede enkeltpladser.«

4. § 94 affattes således:

»§ 94. Amtsrådet træffer, efter indstilling fra kommunalbestyrelsen, afgørelse om optagelse på revalideringsinstitutioner og beskyttede virksomheder samt om ansættelse i individuelt beskyttede enkeltpladser til personer, der får social pension. Amtsrådet kan, efter aftale med kommunalbestyrelsen, træffe afgørelse om ansættelse i individuelt beskyttede enkeltpladser til personer, der ikke får social pension. Amtsrådet kan selvstændigt træffe afgørelse om ansættelse i individuelt beskyttede enkeltpladser til personer, der ikke får social pension, når amtskommunen selv er arbejdsgiver. Amtsrådet underretter pågældendes opholdskommune om beslutninger efter 3. pkt.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om ansættelse i individuelt beskyttede enkeltpladser til personer, der ikke får social pension, og om optagelse på beskyttede virksomheder, som især er beregnet for personer med bopæl i kommunen. Kommunalbestyrelsen kan også træffe afgørelse om ansættelse i individuelt beskyttede enkeltpladser til personer, der får social pension, når pladserne især er beregnet for personer med bopæl i kommunen.«

5. § 95 affattes således:

»§ 95. Socialministeren fastsætter regler om arbejdsvederlag samt befordringsgodtgørelse m.v. under beskæftigelse på revalideringsinstitutioner og beskyttede virksomheder.

Stk. 2. Amtsrådet fastsætter, i overensstemmelse med de i stk. 1 nævnte regler, bestemmelser om beregning og udbetaling af arbejdsvederlag samt befordringsgodtgørelse m.v. un-

der beskæftigelse på revalideringsinstitutioner og beskyttede virksomheder.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen giver tilskud til løn til personer, som ikke får social pension, og som er ansat i individuelt beskyttede enkeltpladser. Tilskuddet er 50 pct. af lønnen med tillæg af eventuelle udgifter til arbejdsgiverbidrag til ATP m.v. Tilskuddet kan ikke overstige 50 pct. af overenskomstens begyndelsestimeløn eller den for tilsvarende arbejde sædvanlig gældende løn med tillæg af arbejdsgiverbidrag til ATP m.v. Arbejdsgiveren aflønner efter indsats, men lønnen skal mindst ligge i intervallet 70-100 pct. af overenskomstens begyndelsestimeløn eller den for tilsvarende arbejde sædvanlig gældende løn.

Stk. 4. Amtsrådet og kommunalbestyrelsen giver tilskud til løn til personer, som får social pension, og som er ansat i individuelt beskyttede enkeltpladser. Tilskuddet er 1/3 af overenskomstens begyndelsestimeløn eller den for tilsvarende arbejde sædvanlig gældende løn med tillæg af eventuelle udgifter til arbejdsgiverbidrag til ATP m.v. Amtsrådet og kommunalbestyrelsen betaler hver 50 pct. af tilskuddet. Lønnen fastsættes ved aftale mellem arbejdsgiver og arbejdstager, men den skal mindst svare til tilskuddets størrelse.

Stk. 5. Arbejdstiden og arbejdsvilkårene iøvrigt i individuelt beskyttede enkeltpladser fastsættes ved en individuel aftale mellem arbejdsgiveren og den ansatte. Aftalen skal godkendes af den kommunalbestyrelse eller det amtsråd, som har truffet afgørelse om ansættelsen.

Stk. 6. Socialministeren kan under hensyn til EF-traktaten fastsætte regler om, at der er erhvervsområder, hvor der ikke er adgang til at beskæftige personer i individuelt beskyttede enkeltpladser.

6. I § 135, *stk. 3*, indsættes som 3. *pkt.*:

»Udgifterne til løntilskud efter § 95, *stk. 3* om individuelt beskyttede enkeltpladser til personer med nedsat erhvervsevne, der ikke får social pension, afholdes af kommunen med 50 pct. refusion fra staten.«

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 1997.

Stk. 2. Individuelt beskyttede enkeltpladser til personer, som ikke får social pension, der er oprettet inden 1. januar 1997, finansieres også efter denne lovs § 1, nr. 6.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovforslaget fremsættes på baggrund af en anbefaling fra Udvalget om Skånejob, der blev nedsat i maj 1995 i et samarbejde mellem Arbejdsministeriet og Socialministeriet.

Et enigt udvalg, herunder repræsentanterne fra arbejdsmarkedets parter, Kommunernes Landsforening og Amtsrådsforeningen i Danmark, anbefaler en ændring af byrdefordelingen mellem stat, amt og kommune ved oprettelse af individuelt beskyttede enkeltpladser til personer, der ikke modtager pension. Individuelt beskyttede enkeltpladser kaldes også skånejob med løntilskud eller 50/50 stillinger, da der ydes et løntilskud fra det offentlige på normalt 50 pct. hertil. Udvalget anbefaler samtidig, at ansvaret for at stillingerne oprettes flyttes fra amtsrådet til kommunalbestyrelsen.

Baggrunden for udvalgets forslag er et ønske om at flytte ansvaret og finansieringen til de myndigheder, der har den største økonomiske interesse i stillingernes oprettelse, og for at yde en hurtigere indsats over for personer, der har behov for og ønske om at opnå en 50/50 stilling. Der foreslås derfor, at ansvaret for oprettelse af 50/50 stillingerne flyttes fra amtskommunerne til kommunerne. Kommunerne får samtidig beslutningskompetencen (visitationen) og amtsrådenes finansieringsandel flyttes til staten. Amtsrådene bevarer beslutningskompetencen (visitationen) til de 50/50 stillinger, hvor amterne selv er arbejdsgivere.

Samtidig foreslås, at bestemmelserne om aflønning med løntilskud og ansættelse af personer med løntilskud i individuelt beskyttede enkeltpladser, der i dag fremgår af cirkulære af 17. december 1986, som ændret ved Socialministeriets cirkulære nr. 208 af 14. december 1993, i stedet fastsættes i loven for at tydeliggøre borgernes retsstilling og for at præcisere og modernisere reglerne.

Der foreslås, ligeledes for at tydeliggøre borgernes retsstilling, en hjemmel for socialministeren til at fastsætte regler om arbejdsvederlag og befordringsgodtgørelse m.v. under beskæftigelse på revalideringsinstitutioner og beskyttede virksomheder.

Enderlig foreslås, under hensyn til EF-traktaten, en adgang for socialministeren til at fastsætte regler om, at der er erhvervsområder, hvor der ikke er adgang til at beskæftige personer i individuelt beskyttede enkeltpladser.

Præcisering og modernisering af regler

Efter bilstandslovens § 91, jf. Socialministeriets cirkulære af 17. december 1986 om bilstandslovens bestemmelser om institutioner under amtskommunerne, som ændret ved Socialministeriets cirkulære nr. 208 af 14. december 1993, kan personer med nedsat erhvervsevne, der ikke berettiger til førtidspension, og hvor revalidering til fuld normal beskæftigelse ikke er mulig, blive godkendt til en 50/50 stilling hos en privat eller offentlig arbejdsgiver. Af cirkulæret fremgår, at aflønningen i almindelighed sker inden for intervallet 70-100 pct. af den mindste overenskomstmæssige timeløn, på hvilken den pågældende efter sin alder ville kunne placeres i et normalt arbejdsforhold. Arbejdsgiverne får et tilskud til lønnen fra det offentlige på i alt 50 pct. af denne løn med tillæg af eventuelle arbejdsgiverbidrag til ATP m.v., dog højst 50 pct. af den overenskomstmæssige begyndelsestimeløn – uden anciennitetstillæg, men med tillæg af eventuelle lovpligtige og obligatoriske arbejdsgiverbidrag. Tilskuddet ydes af amtsrådet og kommunalbestyrelsen med halvdelen til hver, jf. lovens § 135, stk. 3.

I cirkulæret er tillige fastsat bestemmelser om arbejdsvederlag og befordringsgodtgørelse m.v. på revalideringsinstitutioner og beskyttede virksomheder.

Det foreslås, at bestemmelserne i cirkulæret om løn og løntilskud til personer i individuelt beskyttede enkeltpladser, fastsættes i selve loven, og at der samtidig sker en modernisering og præcisering af reglerne.

Det præciseres, at arbejdstid og arbejdsvilkår iøvrigt som hidtil fastsættes ved individuel aftale mellem de involverede parter.

Da bestemmelserne i cirkulæret generelt trænger til en modernisering, og da denne kun kan ske, hvis der i loven er en særlig hjemmel for socialministeren

til at fastsætte nærmere regler om arbejdsvederlag og befordringsgodtgørelse m.v., foreslås en sådan hjemmel. Herefter vil der blive udarbejdet en bekendtgørelse og en vejledning til erstatning for de gældende bestemmelser i cirkulæret om lovens §§ 91-95.

Ændret finansiering af 50/50 stillinger

Efter bilstandslovens § 135, stk. 3, afholdes udgifterne ved det offentlige tilskud til stillingerne således, at amtskommunen og opholdskommunen hver yder 50 procent af tilskuddet.

Det offentlige under ét, herunder den enkelte kommune, har økonomisk incitament til at oprette 50/50 stillinger til personer, der i forvejen er forsørgt af de offentlige kasser. Sparede udgifter til kontanthjælp og andre offentlige ydelser samt forøgede skatteindtægter m.m. overstiger udgifterne til det løntilskud, som gives til 50/50 stillingerne. Amtskommunerne har ikke den samme tilskyndelse som kommunerne til at oprette stillingerne, da de ikke har en tilsvarende besparelse på kontanthjælp.

For at gøre det enklere og hurtigere at oprette individuelt beskyttede enkeltpladser til personer med en nedsat erhvervsevne, som ikke berettiger til pension, og hvor revalidering til normal beskæftigelse ikke er mulig, foreslås, at kommune og stat, der hver især har besparelser ved 50/50 stillingerne, fremover finansierer løntilskuddet hertil, fordelt med halvdelen til hver.

Ansaret for at oprette 50/50 stillinger

Det findes mest hensigtsmæssigt, at ansvaret for at oprette 50/50 stillingerne følges med pligten til at afholde udgifterne herved. Som følge heraf foreslås, at pligten til at oprette det nødvendige antal stillinger samtidig overflyttes fra amtsrådet til kommunalbestyrelsen (ansøgers opholdskommune). Amtsrådet foreslås dog at beholde en selvstændig kompetence til at oprette 50/50 stillinger. Dette sker for at bevare amtskommunernes incitament til at oprette 50/50 stillinger, og skal ses i sammenhæng med amtskommunernes virksomhed efter bilstandslovens § 91 om genoptræning m.m. på en revalideringsinstitution og udslusning herfra til beskæftigelse på arbejdsmarkedet. På samme baggrund foreslås, at amtsrådet selv kan visitere til de stillinger, amtskommunerne opretter, hvor amtskommunen er arbejdsgiver. Afgørelseskompetencen iøvrigt til 50/50 stillinger (visitationen) overføres til kommunalbestyrelsen.

Amtsrådet bevarer den nuværende ret til, efter indstilling fra kommunalbestyrelsen, at visitere til individuelt beskyttede enkeltpladser til personer, der får social pension, de såkaldte 1/3 pladser.

Der sker iøvrigt ingen ændringer i amtsrådenes opgaver efter bilstandslovens §§ 91-95.

Økonomiske konsekvenser

Når en person ansættes i en 50/50 stilling, får arbejdsgiveren et tilskud til lønnen på 50 pct. af den udbetalte løn med tillæg af eventuelle arbejdsgiverbidrag til ATP m.v., dog højst 50 pct. af overenskomstens begyndelsestimeløn eller den for tilsvarende arbejde sædvanlig gældende løn.

Det foreslås at kommunerne afholder udgifterne til tilskuddet med 50 pct. refusion fra staten.

I forhold til de gældende regler betyder det, at amtskommunerne ikke længere vil være medfinansierende af 50/50 stillingerne, idet amtskommunernes hidtidige andel af finansieringen overtages af staten. Der er således tale om en ændret byrdefordeling mellem staten, amtskommunerne og kommunerne, som skal korrigeres over bloktilskuddet. Statens overtagelse af amtskommunernes finansiering betyder, at der skal ske en reduktion af amtskommunernes bloktilskud med det beløb, som amtskommunerne ellers skulle have betalt for oprettelse af 50/50 stillingerne.

Korrektionen tager udgangspunkt i de senest kendte aktivitetsoplysninger.

På baggrund af et skønnet aktivitetsniveau for 1996 på ca. 2.200 helårspersoner med dertil hørende offentlige løntilskud til beskyttede enkeltpladser, kan det samlede offentlige løntilskud med betydelig usikkerhed beregnes til 170 mill. kr. årligt. Heraf udgør amtskommunernes andel 85 mill. kr. På det grundlag vil en ændring af 50/50 ordningen betyde en reduktion af amtskommunernes bloktilskud med ca. 85 mill. kr. i 1997 og hvert af de kommende år (PL-1997).

Forslagets økonomiske konsekvenser skal forhandles med de berørte kommunale parter.

Administrative konsekvenser

Lovforslaget skønnes ikke at medføre administrative merudgifter.

Forslaget medfører en vis administrativ forenkling i kommunerne, idet kommunerne ikke fremover skal sikre amternes medfinansiering af stillingerne, men kan anmelde udgiften til refusion hos staten. Til gengæld må det forventes, at kommunerne vil anvende flere ressourcer på at oprette 50/50 stillinger end hidtil. Lovforslaget vil medføre en administrativ letelse for amterne, idet amterne ikke fremover er forpligtet til at oprette, visitere til og finansiere 50/50 stillinger. Amterne får fremover tillige en begrænset

selvstændig kompetence til at oprette og besætte stillinger uden forudgående indstilling fra kommunen.

Kommunernes afgørelser vil kunne klages til de sociale ankenævn efter lovens almindelige klageregler.

Erhvervsøkonomiske og miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget forventes ikke at have erhvervsøkonomiske eller miljømæssige konsekvenser.

Forholdet til EU-retten

Da lovforslaget rejser spørgsmål i forhold til EF-traktatens statsstøtteregele har Socialministeriet notificeret lovforslaget for kommissionen, jf. EF-traktatens art. 92, stk. 3, litra c forud for fremsættelsen. Kommissionen har ved skrivelse af 10. juli 1996 godkendt ordningen.

Socialministeren har adgang til som følge af fællesskabsreglerne, jf. forslagens nr. 5, at begrænse anvendelsen af individuelt beskyttede enkeltpladser ved at undtage nærmere angivne erhvervsområder fra adgangen til at beskæftige personer i individuelt beskyttede enkeltpladser.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Med forslaget sker en tydeliggørelse af amtsrådets forpligtelse efter § 91, stk. 1 til at sørge for individuelt beskyttede enkeltpladser til personer, med nedsat erhvervsevne, der får social pension, og som ikke kan opnå beskæftigelse på normale vilkår på arbejdsmarkedet, de såkaldte 1/3 stillinger.

Til nr. 2

Det foreslås, at kommunalbestyrelsen overtager amtsrådets forpligtelse efter § 91, stk. 1 til at sørge for individuelt beskyttede enkeltpladser til personer, med en nedsat erhvervsevne, der ikke får social pension, og som ikke kan opnå beskæftigelse på normale vilkår på arbejdsmarkedet, de såkaldte 50/50 stillinger. Forpligtelsen indebærer, at kommunen ved den konkrete placering skal tage hensyn til den enkeltes erhvervsevne. Mulighederne for revalidering skal være udtømt. Dette kan f.eks. konstateres ved, at et eller flere revalideringsforsøg ikke har ført til normal beskæftigelse, eller at kommunen, på baggrund af erhvervsvenhedsættelsens karakter, umiddelbart skønner, at en revalidering ikke vil kunne forbedre erhvervsvenen væsentligt.

Kommunens forpligtelse til at skaffe pladserne skal ses i sammenhæng med mulighederne for at finde en arbejdsplads, der kan opfylde de stillede krav.

Forslaget skal medvirke til at smidiggøre oprettelsen af 50/50 stillinger, så personer, der opfylder betingelserne herfor, hurtigere kan komme i beskyttet beskæftigelse. Forslaget skal ses i sammenhæng med forslaget om, at det er kommunen, med refusion på 50 pct. fra staten, der afholder udgiften til løntilskuddet i 50/50 stillingerne, jf. de almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Forslaget er alene en tydeliggørelse af gældende bestemmelser.

Til nr. 4

Med den ændrede formulering af § 94 sker der for det første den realitetsændring, at amtsrådet selvstændigt, dvs. uden forudgående indstilling fra kommunalbestyrelsen, kan visitere til 50/50 stillinger til personer, der ikke modtager social pension, når amtet selv er arbejdsgiver. Da betalingsforpligtelsen påhviler kommunen med 50 pct. refusion fra staten, skal amtskommunen dog snarest orientere kommunen herom.

For det andet sker der den realitetsændring, at det er kommunalbestyrelsen, der direkte visiterer til 50/50 stillingerne, hvilket skal sammenholdes med, at det fremover også er kommunalbestyrelsens forpligtelse at skaffe pladserne. Amtsrådet kan dog efter aftale med kommunalbestyrelsen visiterer til 50/50 stillinger, dvs. amtsrådet kan fremover kun visitere til 50/50 stillinger hvis kommunalbestyrelsen forinden har godkendt dette, eller amtsrådet selv er arbejdsgiver.

Der sker iøvrigt ikke ændringer i amtsrådets og kommunalbestyrelsens nuværende adgang til at visitere til tilbud efter bilstandslovens § 91.

Til nr. 5

Det foreslås i forslaget til § 95, stk. 1, at socialministeren får bemyndigelse til at fastsætte regler om arbejdsvederlag samt befordringsgodtgørelse m.v. under beskæftigelse på revalideringsinstitutioner og beskyttede virksomheder. Da det gældende cirkulære indeholder bestemmelser, der har direkte betydning for borgerne, bør bestemmelser herom ud fra et retsikkerhedsmæssigt synspunkt fremover fremgå af en bekendtgørelse.

I forslaget til § 95, stk. 2 opretholdes amtsrådets nuværende adgang til – efter retningslinier udarbejdet af socialministeren – at fastsætte regler om be-

regning og udbetaling af arbejdsvederlag samt befordringsgodtgørelse m.v. under beskæftigelse på revallideringsinstitutioner og beskyttede virksomheder m.v.. Socialministerens »retningslinier« er som konsekvens af bemyndigelsen for ministeren i stk.1, erstattet af udtrykket »regler«.

Det er hensigten med bemyndigelsen, at den alene skal anvendes til at fastsætte regler om arbejdsvederlag og befordringsgodtgørelse i bekendtgørelsesform. Det er ikke hensigten at ændre i kalkulationsregler udarbejdet af amtsrådsforeningen.

Der foreslås iøvrigt, jf. forslaget til § 95, stk. 3-5, en modernisering og tydeliggørelse af de regler om individuelt beskyttede enkeltpladser, der i dag er fastsat i pkt. 74 i Socialministeriets cirkulære af 17. december 1986 om institutionerne under amtskommunerne, som senest ændret ved Socialministeriets cirkulære nr. 208 af 14. december 1993.

Ved at optage aflønnings- og tilskudsreglerne til individuelt beskyttede enkeltpladser i loven, bliver retsstillingen mere synlig for borgerne.

Efter gældende regler i cirkulæret aflønnes personer, der ikke får social pension i almindelighed inden for intervallet 70-100 pct. af den mindste overenskomstmæssige timeløn, på hvilken den pågældende efter sin alder ville kunne placeres i et normalt arbejdsforhold. Hvor forholdene gør det muligt, kan der aflønnes efter indsats. Tilskuddet i henhold til bistandsloven udgør 50 pct. af den udbetalte løn, dog højst 50 pct. af den mindste overenskomstmæssige timeløn med tillæg af eventuelle arbejdsgiverbidrag til ATP m.v.

Ansættelse i individuelt beskyttede enkeltpladser sker efter aftale mellem arbejdsgiveren og den ansatte.

Efter praksis fastsættes tilskuddet i dag således, at det for personer, der ikke får social pension, udgør 50 pct. af den udbetalte løn inkl. arbejdsgiverbidrag til ATP m.v., dog højst 50 pct. af overenskomstens begyndelsestimeløn eller den for tilsvarende arbejde sædvanligt gældende løn, med tillæg af arbejdsgiverbidrag til ATP m.v.

Ved begyndelseslønnen forstås den løn, der efter overenskomsten inden for det pågældende område gives til personer uden forudgående erfaringer. Hvis det pågældende fagområde er dækket af en lokal overenskomst, er det denne overenskomst, der gælder.

Der ydes tilskud til lovbestemte arbejdsgiverbidrag, dvs. ATP, arbejdsgivernes elevrefusion (AER) og feriegodtgørelse og arbejdsbestemte tillæg og eventuelle øvrige bidrag, der er obligatoriske for arbejdsgiveren i forbindelse med, at der i ansættelsesaftalen henvises til overenskomsten for det pågæl-

dende område. Der ydes ikke tilskud til personafhængige tillæg som f.eks. anciennitetstillæg og kvalifikationstillæg.

Lønnen udgør et beløb, som mindst svarer til 70-100 pct. af overenskomstens begyndelsesløns eller den for tilsvarende arbejde sædvanligt gældende løn. Der kan aftales en højere løn med arbejdsgiveren, og det kan aftales, at der aflønnes efter indsats.

Nedsat arbejdstid i 50/50 stillinger bør kun aftales efter ønske fra personen selv, eller hvis den pågældende tidligere har været ansat med nedsat arbejdstid, og vil kunne klare sin egen og familiens forsørgelse med indtægten fra deltidsarbejde.

For personer, der modtager social pension, fastsættes lønnen efter forhandling med arbejdsstedet. Lønnen udgør et beløb, der mindst svarer til tilskuddets størrelse. Tilskuddet er 1/3 af den mindste overenskomstmæssige løn med tillæg af eventuelle arbejdsgiverbidrag til ATP m.v., der kan ydes uden hensyn til alder.

Der gives ikke tilskud til personafhængige tillæg som f.eks. anciennitetstillæg og kvalifikationstillæg. Amtsrådet og kommunalbestyrelsen afholder i fællesskab udgiften til tilskuddet fordelt med halvdelen til hver.

Det foreslås, som nævnt, at reglerne om aflønning og tilskud i individuelt beskyttede enkeltpladser præciseres i selve loven.

Det præciseres tillige, at arbejdstiden og arbejdsvilkårene iøvrigt fastsættes ved individuel aftale mellem arbejdsgiver og den ansatte. Aftalen skal godkendes af den kommune eller det amt, der har truffet afgørelse om ansættelsen. Godkendelsen skal sikre, at aftalen er i overensstemmelse med de vilkår, som kommunen har stillet for godkendelsen af stillingen, og at stillingen ikke er oprettet inden for et erhvervsområde, som ikke har adgang til at beskæftige personer i individuelt beskyttede enkeltpladser. I aftalen kan der henvises til overenskomsten inden for det pågældende ansættelsesområde, evt. med undtagelse af bestemmelser om f.eks. arbejdstid. Denne præcisering i loven svarer til gældende regler.

Godkendelser af afgørelser kan der klages over efter lovens almindelige regler.

EU-Kommissionen har i skrivelse af 10. juli 1996 meddelt, at lovforslaget ikke ændrer samhandelsbetingelserne på en måde, som strider mod den fælles interesse.

Kommissionen minder om, at anvendelsen af individuelt beskyttede pladser er underlagt fællesskabsregler og -rammebestemmelser angående visse aktivitetssektorer i industrien, herunder sektorer under EKSF-traktaten, transport, fiskeri og landbrug. Kommissionens stillingtagen vedrører ikke støtte til

virksomheder, der omdanner og markedsfører produkter hørende under bilag II i EF-traktaten.

På denne baggrund foreslås i *stk. 6*, at socialministeren får adgang til at undtage visse erhvervsområder fra adgangen til at beskæftige personer i individuelt beskyttet beskæftigelse.

Socialministeriet vil drøfte den nærmere rækkevidde af kommissionens bemærkninger med kommissionen.

Til nr. 6

Efter forslaget overtager staten amtskommunernes andel af løntilskuddet til aflønning af personer, der

ikke er berettiget til social pension, og som er beskæftiget i individuelt beskyttede enkeltpladser. Medfinansieringen sker ved, at kommunerne på sædvanlig måde kan anmelde deres udgifter efter loven til refusion hos staten med 50 pct.

Til § 2

Loven foreslås at træde i kraft den 1. januar 1997. Ikrafttrædelsestidspunktet er fastsat for snarest at fremme indstillingen fra Skånejobudvalget. Det foreslås, at staten også overtager amternes finansiering af allerede oprettede 50/50 stillinger.

Bilag til f. t. l. vedr. social bistand

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

§ 1

I lov om social bistand, jf. lovbekendtgørelse nr. 110 af 26. februar 1996, som ændret senest ved lov nr. 497 af 12. juni 1996 foretages følgende ændringer:

1. I § 91, stk. 1 indsættes som 3. pkt.:

»Amtsrådet skal herunder sørge for, at personer med en nedsat erhvervsevne, der får social pension, har mulighed for ansættelse i individuelt beskyttede enkeltpladser hos private og offentlige arbejdsgivere.«

2. I § 91 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at personer med en nedsat erhvervsevne, der ikke får social pension, og som ikke kan opnå eller fastholde beskæftigelse på normale vilkår på arbejdsmarkedet, har mulighed for ansættelse i individuelt beskyttede enkeltpladser hos private og offentlige arbejdsgivere. Mulighederne for revalidering til beskæftigelse på normale vilkår skal være udtømt, før der kan oprettes en individuelt beskyttet enkeltplads.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

3. I § 91, stk. 3, der bliver stk. 4, udgår: »m.v.«, og efter stk. 3 indsættes som nyt stykke:

»Stk. 5. Amtsrådet og kommunalbestyrelsen kan oprette individuelt beskyttede enkeltpladser.«

§ 91. Amtsrådet skal sørge for, at invalide og andre erhvervshæmmede har mulighed for optagelse på institutioner til erhvervmæssig optræning og uddannelse samt arbejdsprøving og omskoling. Amtsrådet skal endvidere sørge for, at personer, der af fysi-

ske eller psykiske årsager m.v. ikke er i stand til at fastholde eller opnå normal beskæftigelse i det almindelige erhvervsliv, har mulighed for beskæftigelse på beskyttede virksomheder og lignende eller ved andre erhvervsmæssige foranstaltninger.

Stk. 2. Revalideringsinstitutioner og beskyttede virksomheder m.v. kan oprettes og drives af en eller flere amtskommuner, kommuner eller som selvejende institutioner, med hvilke amtsrådet indgår overenskomst. I overenskomsten fastsættes bestemmelse om institutionens ledelse og drift, der ikke må påføre andre virksomheder ubillig konkurrence.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan oprette og drive beskyttede virksomheder m.v., som især er beregnet for personer med bopæl i kommunen.

4. § 94 affattes således:

»§ 94. Amtsrådet træffer, efter indstilling fra kommunalbestyrelsen, afgørelse om optagelse på revalideringsinstitutioner og beskyttede virksomheder samt om ansættelse i individuelt beskyttede enkeltpladser til personer, der får social pension. Amtsrådet kan, efter aftale med kommunalbestyrelsen, træffe afgørelse om ansættelse i individuelt beskyttede enkeltpladser til personer, der ikke får social pension. Amtsrådet kan selvstændigt træffe afgørelse om ansættelse i individuelt beskyttede enkeltpladser til personer, der ikke får social pension, når amtskommunen selv er arbejdsgiver. Amtsrådet underretter pågældendes opholdskommune om beslutninger efter 3. pkt.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om ansættelse i individuelt beskyttede enkeltpladser til personer, der ikke får social pension, og om optagelse på beskyttede virk-

somheder, som især er beregnet for personer med bopæl i kommunen. Kommunalbestyrelsen kan også træffe afgørelse om ansættelse i individuelt beskyttede enkeltpladser til personer, der får social pension, når pladserne især er beregnet for personer med bopæl i kommunen.«

§ 94. Beslutning om optagelse på revalideringsinstitutioner og beskyttede virksomheder m.v. træffes af amtsrådet efter indstilling fra kommunalbestyrelsen i pågældendes opholdskommune. Beslutning om optagelse på beskyttede virksomheder m.v., som især er beregnet for personer med bopæl i en bestemt kommune, træffes dog af kommunalbestyrelsen i vedkommende kommune.

5. § 95 affattes således:

»§ 95. Socialministeren fastsætter regler om arbejdsvederlag samt befordringsgodtgørelse m.v. under beskæftigelse på revalideringsinstitutioner og beskyttede virksomheder.

Stk. 2. Amtsrådet fastsætter, i overensstemmelse med de i stk. 1 nævnte regler, bestemmelser om beregning og udbetaling af arbejdsvederlag samt befordringsgodtgørelse m.v. under beskæftigelse på revalideringsinstitutioner og beskyttede virksomheder.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen giver tilskud til løn til personer, som ikke får social pension, og som er ansat i individuelt beskyttede enkeltpladser. Tilskuddet er 50 pct. af lønnen med tillæg af eventuelle udgifter til arbejdsgiverbidrag til ATP m.v. Tilskuddet kan ikke overstige 50 pct. af overenskomstens begyndelsestimeløn eller den for tilsvarende arbejde sædvanlig gældende løn med tillæg af arbejdsgiverbidrag til ATP m.v. Arbejdsgiveren aflønner efter indsats, men lønnen skal mindst ligge i intervallet 70-100 pct. af overenskomstens begyndelsestimeløn eller den for tilsvarende arbejde sædvanlig gældende løn.

Stk. 4. Amtsrådet og kommunalbestyrelsen giver tilskud til løn til personer, som får social pension, og som er ansat i individuelt beskyttede enkeltpladser. Tilskuddet er 1/3 af overenskomstens begyndelsestimeløn eller den for tilsvarende arbejde sædvanlig gældende løn med tillæg af eventuelle udgifter til arbejdsgiverbi-

drag til ATP m.v. Amtsrådet og kommunalbestyrelsen betaler hver 50 pct. af tilskuddet. Lønnen fastsættes ved aftale mellem arbejdsgiver og arbejdstager, men den skal mindst svare til tilskuddets størrelse.

Stk. 5. Arbejdstiden og arbejdsvilkårene iøvrigt i individuelt beskyttede enkeltpladser fastsættes ved en individuel aftale mellem arbejdsgiveren, og den ansatte. Aftalen skal godkendes af den kommunalbestyrelse eller det amtsråd, som har truffet afgørelse om ansættelsen.

Stk. 6. Socialministeren kan under hensyn til EF-traktaten fastsætte regler om, at der er erhvervsområder, hvor der ikke er adgang til at beskæftige personer i individuelt beskyttede enkeltpladser.

§ 95. Amtsrådet fastsætter efter retningslinier udarbejdet af socialministeren regler om beregning og udbetaling af arbejdsvederlag samt befordring m.v. under beskæftigelse på revalideringsinstitutioner og beskyttede virksomheder m.v.

6. I § 135, stk. 3, indsættes som 3. pkt.:

»Udgifterne til løntilskud efter § 95, stk. 3 om individuelt beskyttede enkeltpladser til personer med nedsat erhvervsevne, der ikke får social pension, afholdes af kommunen med 50 pct. refusion fra staten.«

§ 135. — — —

Stk. 3. Af udgifterne vedrørende ophold i andre institutioner under amtskommunerne end dem der er nævnt i stk. 1, betaler kommunen en takst, der fastsættes for et regnskabsår ad gangen på grundlag af institutionens budgetter. Taksten skal for personer, der er fyldt 67 år, svare til 100 pct. og for personer under 67 år, svare til 50 pct. af udgifterne ved opholdet.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 1997.

Stk. 2. Individuelt beskyttede enkeltpladser til personer, som ikke får social pension, der er oprettet inden 1. januar 1997, finansieres også efter denne lovs § 1, nr. 6.

Skriftlig fremsættelse (9. oktober 1996)

Socialministeren (Karen Jespersen):

Jeg tillader mig herved for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om social bistand. (Regler om oprettelse, visitation og finansiering m.v. af individuelt beskyttede enkeltpladser efter bistanndslovens §§ 91-95).

(Lovforslag nr. L 28).

Lovforslaget fremsættes på baggrund af en anbefaling fra Udvalget om Skånejob, der blev nedsat i maj 1995 i et samarbejde mellem Arbejdsministeriet og Socialministeriet.

Et enigt udvalg, herunder repræsentanterne fra arbejdsmarkedets parter, Kommunernes Landsforening og Amtsrådsforeningen i Danmark, har anbefalet en ændring af byrdefordelingen mellem stat, amt og kommune ved oprettelse af individuelt beskyttede enkeltpladser til personer, der ikke modtager social pension, de såkaldte 50/50 stillinger (skånejob med løntilskud).

Udvalget har samtidig anbefalet, at ansvaret for oprettelsen af stillingerne flyttes fra amtskommunerne til kommunerne.

Baggrunden for udvalgets forslag er et ønske om, at flytte ansvaret til de myndigheder, som har den største interesse i stillingernes oprettelse, og for at yde en hurtigere indsats over for personer, der har brug for en 50/50 stilling.

Lovforslaget fremsættes for at imødekomme udvalgets indstilling.

Lovforslaget indeholder forslag om, at ansvaret for oprettelse af 50/50 stillingerne flyttes fra amtskommunerne til kommunerne, og at kommunerne får beslutningskompetencen (visitationen) til 50/50 stillinger. Amtskommunerne bevarer dog en selvstændig beslutningskompetence (visitation) til 50/50 stillinger, når amtskommunen selv er arbejdsgiver.

Der foreslås en ændret finansiering af 50/50 stillingerne. Når en person i dag ansættes i en 50/50 stilling, giver amtskommunen og kom-

munen hver et tilskud til lønnen på højst 25 pct. af overenskomstens begyndelsestimeløn. Det foreslås, at amtskommunernes finansieringsandel flyttes til staten. Kommunerne skal således fremover afholde det fulde løntilskud med 50 pct. refusion fra staten.

Baggrunden for forslaget er et ønske om, at de myndigheder, som har besparelser i form af kontanthjælp og andre offentlige ydelser, samt forøgelse af skatteindtægter ved stillingernes oprettelse, også skal bidrage til udgifterne herved.

For at tydeliggøre borgernes retsstilling og for at præcisere og modernisere reglerne om individuelt beskyttede stillinger (skånejob med løntilskud) foreslås samtidig, at bestemmelserne om aflønning med løntilskud og ansættelse af personer med løntilskud i individuelt beskyttede enkeltpladser, der i dag fremgår af et cirkulære, fastsættes i loven.

Der foreslås en hjemmel for socialministeren til at fastsætte regler om arbejdsvederlag og befordringsgodtgørelse m.v. under beskæftigelse på revalideringsinstitutioner og beskyttede virksomheder. Ændringen er rent teknisk. Socialministeren har i dag fastsat sådanne regler i cirkulæreform, men i forbindelse med en modernisering af reglerne ønskes bestemmelserne i stedet udstedt i bekendtgørelsesform. Der kræves en hjemmel i loven til at udstede bekendtgørelsen.

Endelig foreslås en hjemmel for Socialministeren til – under hensyn til EF-traktaten – at fastsætte regler om, at undtage visse erhvervsområder fra adgangen til at beskæftige personer i individuelt beskyttede enkeltpladser.

Da lovforslaget rejser spørgsmål i forhold til EF-traktatens statsstøtteregler, har Socialministeriet notificeret forslaget for Kommissionen. Kommissionen har godkendt forslaget med bemærkning om, at forslaget er underlagt fællesskabsregler og rammebestemmelser angæen-

de visse aktivitetssektorer i industrien, transport, fiskeri og landbrug.

For at sikre, at der oprettes individuelt beskyttede enkeltpladser i overensstemmelse med EF-trakten, er det nødvendigt med en bemyndigelse til socialministeren, så nærmere angivne erhvervsområder kan undtages fra adgangen til at have personer beskæftiget i individuelt beskyttede enkeltpladser.

En ændret finansiering af 50/50 ordningen vil betyde en reduktion af amtskommunerens bloktilskud i 1997 og hvert af de kommende år.

Forslagets økonomiske konsekvenser skal forhandles med de berørte kommunale parter.

Med disse bemærkninger skal jeg indstille lovforslaget til Folketingets velvillige behandling.